

Κυριακή 9 Ιουνίου 2013

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΤΕΧΝΕΣ & ΓΡΑΜΜΑΤΑ • 9

ΘΕΑΤΡΟ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΕΚΘΕΣΕΙΣ	ΜΟΥΣΙΚΗ	ΑΠΩΣΕΙΣ	ΙΔΕΕΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΣΚΗΝΕΣ	ΜΟΥΣΕΙΑ
--------	---------	----------	---------	---------	-------	--------	----------------	----------	--------	---------

Μοναξιά και έρωτας μέσα από δυσκολίες

Στην Αμερική
μετά το Ολοκαύτωμα

ΝΙΚΟΛ ΚΡΑΟΥΣ
Η ιστορία ενός έρωτα
εκδ. Μεταίχμιο

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΧΙΝΑ

Πρώτα έρχονται τα πρόσωπα: ένας ηλικιωμένος Πολωνοεβραίος, ονόματι Λέο Γκούρσκι, που έχει επιζητήσει του Ολοκαυτώματος, έχει μεταναστεύσει στην Αμερική, έχει προσαρμοστεί σε μια μίζερη και ασήμαντη ζωή, αλλά αδιάκοπα αναμασά τις απώλειες που τον ορίζουν: η γενοκτονία του έχει στερήσει όχι μόνο την πρώτη του (και ισόβια) αγάπη, την Άλμα, με άλλα λόγια την ψυχή, τον πυρήνα της ύπαρξής του, αλλά και τον γιο του, ανεπίγνωστο καρπό του νεανικού του έρωτα, που θα μεγαλώσει μακριά του και θα πεθάνει χωρίς να τον γνωρίσει· και βέβαια τον έχει απογυμνώσει από το μόνο του δημιουργήμα, ένα μυθιστόρημα που ο ίδιος θεωρεί καμένο – αν και έχει εκδοθεί στα ισπανικά από τον πιο στενό του φίλο, στον οποίο ο Λέο το είχε εμπιστευτεί πριν όλα τελειώσουν για τους Εβραίους της Ευρώπης, και έχει σημαδέψει βαθιά τη ζωή όσων είχαν την τύχη να το διαβάσουν.

Τα τραύματα

Ένα δεκαετράχρονο κοριτσάκι, η Άλμα Σίνγκερ, που μεγαλώνει συντετριμμένο από τον θάνατο του πατέρα του και από την ακύμαντη θλίψη της μητέρας του. Ο μικρότερος αδελφός του, που νομίζει ότι είναι ένας από τους Τριάντα Εξι Δίκαιους της εβραϊκής παράδοσης, που μόνο οι δικές τους προσευχές φτάνουν στ' αυτιά του Θεού. Ένας άγνωστος που ζητάει από τη μεταφράστρια μητέρα του κοριτσιού να μεταφέρει από τα ισπανικά στα αγγλικά το υπεξαίρεθέν αριστούργημα. Όλοι τους τραυματισμένοι από τη μοναξιά, από μια ριζική έλλειψη που στον καθένα παίρνει διαφορετική μορφή, όμως σε όλους εκβάλει στην προσπάθεια να διακρίνουν κάποιο νόημα

Η «ιστορία ενός έρωτα» της Νικόλ Κράους έγινε παγκόσμιο μπεστ σέλερ.

Το βιβλίο δεν είναι μόνο ένα υπόδειγμα συγγραφικής τεχνικής. Είναι μια ελεγεία στο βιβλίο, στη γραπτή λέξη.

επιτομή της εσωστρέφειας, μια γυναίκα που συνεχίζει να συνομιλεί με τον νεκρό της σύζυγο υψώνοντας γύρω της τείχη από λέξεις, αδιαφορώντας για τη ζωή που εκτυλίσσεται δίπλα της. Και η μικρή Άλμα, η οποία φέρει το όνομα της αγαπημένης του Γκούρσκι, είναι ένα τρυφερό, πολυμήχανο παιδί, που στην πορεία της αφήγησής θα γίνει ο καταλύτης της δράσης.

Συνδέοντας όλα αυτά τα πρόσωπα με εντυπωσιακή μαεστρία και ενσωματώνοντας σελίδες από το μυθιστόρημα του Γκούρσκι στο μυθιστόρημα που διαβάζουμε, αλλά κυρίως διαρηγνύοντας τα όρια ανάμεσα στο πραγματικό και το φανταστικό (το «αριστούργημα» του Γκούρσκι αντλεί εν πολλοίς τον πλούτο του από τον φανταστικό κόσμο των αρχέτυπων μύθων) και διερευνώντας τις πολλαπλές μορφές της απώλειας, ομνώντας στη διακειμενικότητα καθώς επικαλείται τους μεγάλους δασκάλους, τον Ισαάκ Μπάσεβιτς Σίνγκερ, τον Μπόρχες, τον Μάρκες, τον Μπρούνο Σουλτς και τον Σολ Μπέλοου, η Νικόλ Κράους σπίνει ένα πολυεπίπεδο αφήγημα, όπου γλώσσα, τονικές αποχρώσεις, χρονικά και χωρικά άκρα αξιολογούνται προς όφελος της αφηγηματικής πολυφωνίας.

Συγκινητικό μυθιστόρημα

Αλλά το βιβλίο της δεν είναι μόνο ένα υπόδειγμα συγγραφικής τεχνικής. Είναι μια ελεγεία στο βιβλίο, στη γραπτή λέξη που διασχίζει ωκεανούς, μεταμορφώνεται, υπάρχει ανεξάρτητα από εκείνους που την εγκάραξαν· είναι μια μεταφορά για το βιβλίο της διασποράς, που εδώ γίνεται η διασπορά του βιβλίου. Και παράλληλα, είναι ένα βαθιά συγκινητικό και ανθρώπινο μυθιστόρημα, φόρος τιμής στις απώλειες της ίδιας της Κράους, σ' εκείνους που της «έμαθαν το αντίθετο της αφάνειας», στους Εβραίους παππούδες και γιαγιάδες της, οι φωτογραφίες των οποίων παρατίθενται στην αρχή του βιβλίου, σαν μια ανάκληση του κεντροευρωπαϊκού παρελθόντος που έχει διά παντός χαθεί, αλλά ακόμη επιμένει να επιβιώνει στη συλλογική μνήμη.